

INVESTĪCIJU BANKA
A/S REĢIONĀLĀ INVESTĪCIJU BANKA

AS "Reģionālā investīciju banka"
Vienotais reģ. Nr. 40003563375
J.Alunāna iela 2, Rīga, Latvija, LV-1010
SWIFT: RIBRLV22
tālr.: (+371) 67 359 000, fakss: (+371) 67 508 988
bank@ribbank.com, www.ribbank.com

Pīlārs III – informācijas atklāšana 2013. gads

Risku vadība

Risku pārvaldīšana ir viens no Bankas stratēģiskajiem uzdevumiem. Bankas risku pārvaldīšanai ir izstrādāta Bankas risku pārvaldīšanas stratēģija, kas paredz sekojošo risku pārvaldīšanu:

Kredītrisks un atlikušais risks

Kavēts aizdevums – aizdevums, kura atmaksu Klients neveic noteiktajā termiņā un kārtībā, par ko Banka un Klients vienojušies savstarpēji noslēgtajā līgumā (-os).

Vērtības samazināšanās zaudējumi kvalitātes pasliktināšanās dēļ:

Objektīvi pierādījumi tam, ka notikusi aizdevuma vai aizdevumu grupas vērtības samazināšanās zaudējumi kvalitātes pasliktināšanās dēļ, ietver tādu pārbaudāma veida informāciju, kas nonāk Bankas uzmanības lokā attiecībā uz šādiem zaudējumu gadījumiem:

- aizņēmēja būtiskas finansiālas grūtības;
- līguma nosacījumu neievērošana, t.i., aizdevuma pamatsummas vai procentu maksājumu kavējumi;
- aizņēmējam piešķirtie atvieglojumi (*concession*) tādu ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālām grūtībām, ko citā gadījumā Banka nebūtu piešķirusi (t.i., Banka ir veikusi aizdevuma pārstrukturēšanu);
- samērā liela iespēja, ka aizņēmējs sāks bankrota procedūru vai cita veida finansiālu reorganizāciju (*financial reorganization*);
- aktīvā tirgus zaudēšana attiecīgā finanšu aktīva emitenta finansiālo grūtību dēļ;
- piešķirto aizdevuma līdzekļu neizmantošana kredītlīgumā noteiktajiem mērķiem;
- kreditētā projekta realizācijas priekšnosacījumu neiestāšanās;
- ar aizņēmēju saistītās personas saistību, kas ietekmē aizņēmēja spēju pildīt kredītsaistības pret Banku, nepildīšana;
- nodrošinājuma vērtības samazināšanās gadījumos, kad aizdevuma atmaksa ir tieši atkarīga no nodrošinājuma vērtības. (SGS 39.60)

Kredītrisks ir zaudējumu rašanās risks gadījumā, ja bankas aizņēmējs (parādnieks, debtors) vai darījuma partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret banku atbilstoši līguma noteikumiem. Kredītrisks sastopams bankas operācijās, kuras bankai izveido prasības pret otru personu un kuras tiek atspoguļotas bankas bilancē un ārpusbilancē.

Atlikušais risks ir risks, ka bankas lietotās kredītriska mazināšanas metodes izrādās mazāk efektīvas nekā paredzēts.

Bankas principi kredītriska novērtēšanā, uzraudzībā un pieņemšanā ir aprakstīti un apstiprināti ar Kredītpolitiku, Darījuma partnera politiku un Investīciju politiku.

Banka iedala un kontrolē savu kredītrisku, nosakot dažāda veida un griezuma limitus: limitus pieņemamajam riskam katram aizņēmējam, saistītu aizņēmēju grupām, ģeogrāfiskajiem reģioniem,

uzņēmējdarbību nozarēm, nodrošinājumu veidiem un apmēriem, valūtām, termiņiem un starptautisko aģentūru piešķirti reitingiem.

Kredītrisks tiek regulāri uzraudzīts arī individuāli katram aizņēmējam, novērtējot aizņēmēju spēju atmaksāt pamatsummu un procentu daļu, kā arī nepieciešamības gadījumos, mainot noteiktos limitus.

Bankas pakļaušana kredītriskam tiek arī uzraudzīta un mazināta, nodrošinot kredītiem atbilstošu ķīlu un garantiju reģistrēšanu Bankas vārdā. Šo garantiju un ķīlu patiesās vērtības tiek regulāri pārskatītas.

Nodrošinājums ir īpašums vai tiesības, kas var kalpot kā alternatīvais Aizdevuma atmaksas avots gadījumā, ja Klients neizpilda savas saistības.

Kā nodrošinājumu Banka pieņem aktīvus, kuri atbilst visiem šādiem kritērijiem:

- ir neatkarīgu novērtētāju ķīlas novērtējumā noteiktā aktīvu tirgus vērtība un tās izmaiņas ir prognozējamas aizdevuma līguma termiņā. Vērā tiek ņemta aktīvu tirgus vērtība un ātrā piespiedu realizācijas vērtība;
- aktīvi ir likvīdi, tas ir, tos var realizēt samērā īsā termiņā par cenu, kura ir tuva ātrai piespiedu realizācijas vērtībai (vai tirgus vērtībai);
- pastāv juridiskā un faktiskā iespēja šos aktīvus kontrolēt, lai nepieļautu aizņēmēja vai aktīvu īpašnieka ļaunprātīgu rīcību;
- Bankas tiesībām uz šiem aktīviem ir juridiskā priekšrocība attiecībā pret citiem aktīvu īpašnieka kreditoriem (vai tām kreditoru tiesībām, kas ir privilēģētākā stāvoklī attiecībā pret Bankas tiesībām, kopsummā par nenozīmīgu summu salīdzinājumā ar nodrošinājuma vērtību), kā izņēmumu pieļaujot Bankas Mātes bankas juridisko priekšrocību.

Tikai noteikti aktīvu veidi tiek akceptēti kā nodrošinājums, un katram nodrošinājuma veidam tiek noteikti limiti attiecībā uz maksimāli pieļaujamo aizdevuma summu pret šo nodrošinājumu. Nodrošinājuma veidi, kas visbiežāk tiek pieņemti:

- Termiņnoguldījums Bankā;
- Nekustamais īpašums;
- Rūpnieciska rakstura ražošanas objekts;
- Zeme (atkarībā no ģeogrāfiskā novietojuma, izmantošanas, komunikācijām, kadastrālās vērtības u.c.);
- Nelietotas vieglās automašīnas;
- Nelietotas kravas automašīnas, traktortehnika;
- Lietotās vieglās automašīnas, kas nav vecākas par 7 gadiem un kravas automašīnas, kas nav vecākas par 9 gadiem, traktortehnika, kas nav vecāka par 5 gadiem;
- Citas automašīnas un traktortehnika;
- Kuģi;
- Krājumi (preces muitas noliktavā vai citādi kontrolētas un preces to īpašnieka noliktavā);
- Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
- Citi uzņēmuma pamatlīdzekļi;
- Debitoru parādi (kā lietu kopība);
- Vērtspapīri, kapitāla daļas, vekseli;
- Galvojumi.

Nekustamajam īpašumam vērtību nosaka pēc neatkarīgu ekspertu atzinuma, un koriģējot šo novērtējumu, balstoties uz Bankas pieredzi un normatīvajiem dokumentiem.

Krājumiem (preces muitas noliktavā vai citādi kontrolētām) un krājumiem (preces to īpašnieka noliktavā) par tirgus vērtību uzskata publiski pieejamu cenu, kuru veidošanas mehānisms Bankai ir saprotams un pieņemams.

Tehnoloģisko iekārtu un mašīnu tirgus vērtība tiek noteikta pēc iekārtu bilances atlikušās vērtības, ja Klienta pielietojamās pamatlīdzekļu uzskaites metodes atbilst vispārpieņemtajai praksei, pēc iespējas saņemot arī ekspertu atzinumu. Ja pamatlīdzekļa atlikusī vērtība ir liela, tiek pārbauda tā iegādes vērtību apliecinājoši dokumenti.

Nodrošinājums – kustamie un nekustamie objekti, tiek novērtēti Bankas noteiktajās vērtēšanas kompānijās, izņemot gadījumus kad Bankas Valde ir pilnvarojusi kompetentu darbinieku veikt vērtēšanu.

Jebkurš nodrošinājums, izņemot zemi, vērtspapirus, debitoru parādus un citus nemateriālos aktīvus, jāapdrošina Bankas labā uz aizdevuma līguma termiņu.

Lai efektīvi pārvaldītu kredītrisku un novērtētu Bankas darbības rezultātus, Banka veic regulāru aktīvu (t.sk., aizdevumu) un ārpusbilances saistību novērtēšanu un klasifikāciju. Klasifikācija ir aizdevumu novērtējums, saskaņā ar kuru aizdevumi tiek klasificēti kā standarta, uzraugāmie, zemstandarta, šaubīgi un zaudētie. Novērtēšanas galvenie kritēriji ir Klienta (aizņēmēja) nākotnes naudas plūsma, kas ir diskontēta, un kredītspēja – spēja un griba pildīt saistības atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem un nosacījumiem.

Par problemātiskiem aizdevumiem atzīstami tie, kuru neatmaksāšanas risks ir ievērojami palielinājies, salīdzinot ar to risku, kas bija akceptēts, aizdevuma iesniegšanas brīdī. Par problemātiska aizdevuma pazīmēm tiek uzskatītas sekojošas pazīmes:

- būtisks (20 darba dienas un vairāk) maksājumu nokavējums;
- citu aizdevuma līguma nosacījumu un noteikumu neizpilde;
- Klienta finansiālā stāvokļa pasliktināšanās, par ko liecina viņa iesniegtie pārskati vai cita informācija;
- pret Klientu cits kreditors ir iesniedzis prasību tiesā vai saņemts Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījums par naudas norakstīšanu no norēķinu konta;
- ievērojami samazinājusies aizdevuma nodrošinājuma vērtība.

Riska darījumu un kavēto riska darījumu un izveidoto uzkrājumu apmērs nedrošiem parādiem būtisko nozaru griezumā, tūkst.LVL:

Riska darījumi sadalījumā pa nozarēm	31.12.2012		31.12.2013		Vidējais apmērs 2013.gadā	
	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Mežsaimniecība, lauksaimniecība	2 430	1 437	917	610	1 674	1 024
Ražošana, pārstrādes rūpniecība	3 582	96	4 045	96	3 814	96
Tirdzniecība	30 774	1 224	21 500	4 207	26 137	2 716
Transports	12 666	1 869	10 557	1 603	11 612	1 736
Finanšu pakalpojumi	5 767	365	2 137	383	3 952	374
Operācijas ar nekustāmo īpašumu	13 844	1 980	13 292	2 829	13 568	2 405
Būvniecība	3 760	1 525	3 344	1 422	3 552	1 474
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	1 872	1 053	1 951	1 126	1 912	1 090
Citi pakalpojumi	3 502	0	1 363	0	2 433	0
Fiziskās personas, OV	3 698	762	2 779	1 570	3 239	1 166
Kopā riska darījumu apmērs	81 895	10 311	61 885	13 846	71 890	12 079

	31.12.2012		31.12.2013		Vidējais apmērs 2013.gadā	
Kavētie (>90 dienas) riska darījumi sadalījumā pa nozarēm	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Mežsaimniecība, lauksaimniecība	1 845	1 107	290	290	1 068	699
Ražošana, pārstrādes rūpniecība	98	95	95	95	97	95
Tirdzniecība	2 401	1 146	2 683	1 897	2 542	1 522
Transports	1 724	1 198	3 217	1 227	2 471	1 213
Finanšu pakalpojumi	346	346	0	0	173	173
Operācijas ar nekustāmo īpašumu	1 261	1 186	2 177	1 369	1 719	1 278
Būvniecība	2 448	1 469	3 155	1 421	2 802	1 445
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	1 122	1 049	1 122	1 122	1 122	1 086
Fiziskās personas, OV	2 706	693	1 354	1 325	2 030	1 009
Kopā riska darījumu apmērs	13 951	8 289	14 093	8 746	14 022	8 518

Risku darījumu un kavēto riska darījumu un izveidoto uzkrājumu apmērs nedrošiem parādiem sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, ņemot vērā riska parnēšanu (tūkst. LVL):

	31.12.2012		31.12.2013		Vidējais apmērs 2013.gadā	
Riska darījumi sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem*, LVL	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Bulgārija	709	0	469	0	589	0
Vācija	8 123	411	1 719	411	4 921	411
Latvija	24 621	4 891	27 846	6 197	26 234	5 544
Monako	30	0	14	0	22	0
Panama	2 648	0	0	0	1 324	0
Krievija	0	0	1	0	1	0
Ukraina	45 763	5 009	31 836	7 238	38 800	6 124
Citas	1	0	0	0	1	0
Kopā riska darījumu apmērs	81 895	10 311	61 885	13 846	71 890	12 079

	31.12.2012		31.12.2013		Vidējais apmērs 2013.gadā	
Kavētie (>90 dienas) riska darījumi sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem*, LVL	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Vācija	262	262	262	262	262	262
Latvija	5 556	4 133	6 602	4 850	6 079	4 492
Ukraina	8 133	3 894	6 760	3 634	7 447	3 764
Bulgārija	0	0	469	0	235	0
Kopā riska darījumu apmērs	13 951	8 289	14 093	8 746	14 022	8 518

Operacionālais risks

Operacionālais risks ir iespēja ciest zaudējumus neadekvātu vai neveiksmīgu Bankas iekšējo procesu norises rezultātā, cilvēku un sistēmas darbības, vai arī ārējo apstākļu ietekmes dēļ. Ar operacionālo risku saprot risku, ka var samazināties Bankas ienākumi/rasties papildus izdevumi (un rezultātā samazināties pašu kapitāla apmērs) kļūdu darījumos ar Klientiem/darījumu partneriem, informācijas apstrādē, neefektīvu lēmumu pieņemšanas, nepietiekamu cilvēkresursu, vai nepietiekamas ārējo apstākļu ietekmes plānošanas dēļ.

Operacionālā riska novērtēšanai tiek izmantota operacionālā riska pašnovērtēšana - process, kura gaitā Banka novērtē veiktās operācijas pret operacionālā riska veidiem, tiek identificētas Bankas stiprās un vājās puses operacionālā riska pārvaldīšanā.

Bankā tiek izveidota un uzturēta Operacionālā riska notikumu un zaudējumu datu bāze, kurā tiek savākti, apkopoti un klasificēti iekšējie dati par operacionālā riska notikumiem un saistītajiem zaudējumiem.

Operacionālā riska pārvaldīšanas pamatelementi:

- operacionālā riska monitorings;
- operacionālā riska kontrole un minimizācija:
- iekšējo normatīvo dokumentu izstrādē, kas izslēdz/samazina operacionālā notikuma iespēju;
- pienākumu dalīšanas principa ievērošanai;
- iekšējo limitu izpildes kontrole;
- noteiktas kārtības ievērošana IT un citu bankas resursu lietošanā;
- darbinieku atbilstoša apmācība;
- regulārā darījumu un kontu dokumentu pārbaude;
- darbības nepārtrauktības nodrošināšana;
- stress testēšana.

Tirgus risks

Bankas darbība ir pakļauta tirgus riskam, kas veidojas no ieguldījumiem procentu likmju un valūtas produktu pozīcijās. Visi šie produkti ir pakļauti kopējām un specifiskām tirgus svārstībām.

Banka kontrolē tirgus risku, diversificējot finanšu instrumentu portfeli, nosakot ierobežojumus dažādu veidu finanšu instrumentiem un veicot jūtīguma analīzi, kuri atspoguļo noteikto risku ietekmi uz Bankas aktīviem un pašu kapitālu.

Pozīcijas risks

Pozīcijas risks – iespēja ciest zaudējumus kāda parāda vērtspapīra vai kapitāla vērtspapīra pozīcijas pārvērtēšanas dēļ, mainoties attiecīgā vērtspapīra cenai. Pozīcijas risks izpaužas kā specifiskais un vispārējais risks:

- specifiskais risks – iespēja ciest zaudējumus, ja parāda vērtspapīra vai kapitāla vērtspapīra cena mainīsies tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar vērtspapīra emitentu;
- vispārējais risks – iespēja ciest zaudējumus, ja vērtspapīra cena mainīsies tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar procentu likmju izmaiņām (parāda vērtspapīru gadījumā) vai ar plašām izmaiņām kapitāla tirgū (kapitāla vērtspapīru gadījumā), kuras nav saistītas ar kādu konkrētu vērtspapīru emitentu.

Pozīcijas riska pārvaldīšanas pamatelementi:

- vērtspapīru portfeļa novērtēšana un analīze;
- emitentu finansiālā stāvokļa analīze un monitorings;
- iekšējo limitu noteikšana/diversifikācija (stop-loss; emitentiem, valstīm, reģioniem, termiņiem, kredītreitingu grupām, utml);
- noteikto iekšējo limitu ievērošanas kontrole.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks raksturo tirgus likmju izmaiņu ietekmi uz Bankas finansiālo stāvokli. Ikdienā Bankas darbība ir saistīta ar procentu likmju risku, ko ietekmē ar procentu ieņēmumiem un izdevumiem saistīto aktīvu un saistību atmaksas termiņi vai procentu likmju pārskatīšanas datumi. Šo risku kontrolē Bankas Aktīvu un pasīvu komiteja, nosakot procentu likmju saskaņošanas limitus un novērtējot procentu likmju risku, kuru Banka ir uzņēmusies.

Procentu likmju riska novērtēšanai tiek analizēta procentu likmju izmaiņu ietekme uz Bankas un ekonomisko vērtību, t.sk. procentu likmju riska novērtēšana no ienākumu perspektīvas un no procentu likmju riska novērtēšana no ekonomiskās vērtības perspektīvas. Procentu likmju riska novērtēšana tiek veikta reizi mēnesī. Bez tam, ne retāk kā 2 reizes gadā tiek veikta procentu likmju riska stress testēšana.

Ikmēneša procentu likmju risku novērtēšanai visām pozīcijām tiek piemērotas procentu likmju izmaiņas +/-100 bāzes punktu apmērā; procentu likmju riska stress testēšanai - +/-200 bāzes punktu apmērā. Aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņu ar noteiktu termiņu sadalīšana termiņstruktūras grupās tiek veikta pamatojoties uz:

- īsāko termiņu no atlikušā atmaksas/izpildes/dzēšanas termiņa – finanšu instrumentiem ar fiksētu procentu likmi;
- uz termiņu līdz nākamajam procentu likmju izmaiņas datumam, jeb procentu likmju pārcenošanas termiņam – finanšu instrumentiem ar peldošo procentu likmi.

Procentu likmju riska pārvaldīšanas pamatelementi:

- procentu likmju riska jūtīguma novērtēšana;
- iekšējo limitu noteikšana (limits samazinājumam ekonomiskajā vērtībā un vērtspapīru portfeļa kopējai durācijai);
- noteikto iekšējo limitu ievērošanas kontrole;
- procentu likmju stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- nepieciešamības gadījumā hedžēšanas operāciju veikšana.

Valūtu risks

Bankas darbība ir pakļauta tajā iesaistīto galveno valūtu kursu maiņas riskam, kas ietekmē gan Bankas finanšu rezultātu, gan naudas plūsmu. Banka kontrolē ārvalstu valūtu aktīvus un saistības, lai izvairītos no nesamērīga valūtu riska. Valde nosaka Bankas atvērto pozīciju limitus, kuri tiek uzraudzīti katru dienu. Latvijas likumdošana nosaka, ka kredītiestādes ārvalstu valūtu atklātā pozīcija katrā atsevišķā valūtā nedrīkst pārsniegt 10% no kredītiestādes pašu kapitāla, bet kopējā ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt 20% no pašu kapitāla. 2013. gada laikā Bankai nav bijuši šo noteikto limitu pārkāpumi.

Bankas ārvalstu valūtu riska novērtēšana balstās uz šādiem pamatprincipiem:

- tiek novērtēts, kā mainās banku aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņu vērtība valūtu kursu izmaiņu rezultātā;
- kā mainās Bankas ienākumi/izdevumi ar valūtu kursu izmaiņām;
- tiek veikta valūtas riska stress testēšana.

Valūtu riska pārvaldīšanas pamatelementi:

- valūtu riska novērtēšana;
- limitu un ierobežojumu noteikšana;
- noteikto limitu ievērošanas kontrole;
- valūtu riska stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- nepieciešamības gadījumā hedžēšanas operāciju veikšana.

Likviditātes risks

Banka ir pakļauta ikdienas riskam, ka tai būtu nepieciešams izmantot pieejamos naudas līdzekļus un īstermiņa likvīdos aktīvus īstermiņa saistību izpildei. Aktīvu un pasīvu, kā arī ārpusbilances posteņu termiņu attiecība ir saistīta ar likviditātes risku un norāda, cik lielā apmērā būtu nepieciešami naudas līdzekļi, lai izpildītu esošās saistības.

Aktīvu un saistību termiņi un iespējas par pieņemamām izmaksām aizstāt procentus radošās saistības, kurām iestāties atmaksas termiņš, ir būtiskie faktori, lai noteiktu Bankas likviditāti un tās pakļautību izmaiņām procentu likmēs un valūtas kursos ietekmei.

Šāda aktīvu un saistību saskaņošana un saskaņotības kontrolēšana ir viens no būtiskākajiem Bankas ikdienas vadības uzdevumiem.

Likviditātes riska mērīšanā Banka izmanto šādas metodes:

- novērtē esošo un plānoto aktīvu, pasīvu un ārpusbilances saistību termiņstruktūru sadalījumā pa finanšu instrumentiem, dažādiem termiņa intervāliem kopā un katrā valūtā atsevišķi, kurā banka veic būtisku darījumu apmēru (t.i. valūtā, kuru īpatsvars Bankas aktīvos/pasīvos pārsniedz 5%) vai kurai ir nelikvīds tirgus;
- nosaka likviditātes rādītājus, kurus izmanto likviditātes riska analīzei un kontrolei;
- nosaka iekšējos limitus:
 - aktīvu un pasīvu termiņstruktūras likviditātes neto pozīcijām latos un katrā ārvalstu valūtā, kurā banka veic būtisku darījumu apmēru (t.i. valūtā, kuru īpatsvars Bankas aktīvos/pasīvos pārsniedz 5%) vai kurai ir nelikvīds tirgus;
 - noguldījumu koncentrācijai;
 - citiem likviditātes rādītājiem, kurus banka noteikusi likviditātes riska kontrolei;
- veic stress testēšanu.

Izstrādājot likviditātes rādītāju aprēķināšanas kārtību un nosakot limitus, Banka ņem vērā darbības mērķus un pieļaujamo riska līmeni.

Banka nosaka un regulāri analizē agrīnās brīdināšanas rādītāju sistēmu, kas var palīdzēt identificēt bankas likviditātes pozīcijas ievainojamību un papildu finansējuma piesaistīšanas nepieciešamību.

Pamatojoties uz agrīnās brīdināšanas rādītāju datiem, banka identificē negatīvās tendences, kas ietekmē likviditāti, analizē tās un novērtē nepieciešamību veikt likviditātes risku mazinošus pasākumus.

Likviditātes riska pārvaldīšanas metodes (pamatelementi) ir sekojošas:

- likviditātes rādītāju normatīvu izpilde;
- likviditāte neto pozīciju limitu noteikšana;
- noguldījumu piesaistīšanas ierobežojumu noteikšana;
- likviditātes noteikto limitu ievērošanas kontrole;
- likviditātes stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- priekšlikumu izvirzīšana likviditātes problēmu risināšanai;
- rādītāju kopumu likviditātes novērtēšanai izveide un monitorings;
- pietiekamas likviditātes rezerves (*liquidity buffer*) pastāvīga uzturēšana, kas sedz pozitīvo starpību starp plānotajām izejošajām un ienākošajām naudas plūsmām termiņa intervālā līdz septiņām dienām un 30 dienām.

Atbilstoši FKTK prasībām, Banka uztur likvīdus aktīvus saistību izpildei pietiekamā apjomā.

Darījumu koncentrācijas risks

Darījumu koncentrācijas risks ir risks, kas rodas no darījumu koncentrācijas. Darījumu koncentrācijas riska ierobežošanai Banka nosaka limitus ieguldījumiem dažāda veida aktīvos, instrumentos un tirgos utml. Viens no būtiskiem darījumu koncentrācijas riskiem ir ģeogrāfisko reģionu riska koncentrācija (valsts risks).

Valsts risks

Valstu risks – valstu partnera risks – ir iespēja ciest zaudējumus, ja Bankas aktīvi ir izvietoti valstī, kuras ekonomisko un politisko faktoru izmaiņu rezultātā Bankai var rasties problēmas atgūt savus aktīvus paredzētajā laikā un apjomā. Partneru un emitentu saistību nepildīšanu cēloņi galvenokārt ir valūtas devalvācija, nelabvēlīgas izmaiņas likumdošanā, jaunu ierobežojumu un barjeru radīšana un citi, tai skaitā, "force majeure" faktori.

Valstu riska analīzei tiek izmantota starptautisko reitingu aģentūru informācija (t.sk. kredītreitingi, to dinamika); valstu ekonomiskie rādītāji un cita saistīta informācija.

Riska kontroles pamatelementi:

- iekšējo limitu noteikšana pa reģioniem, valstīm, un pa darījumu veidiem atsevišķās valstīs;
- iekšējo limitu izpildes kontrole;
- valstu riska analīze un monitorings;
- iekšējo limitu pārskatīšana.

Aktīvu, pasīvu un ārpusbilances valsts risks attiecināms uz to valsti, kuru var uzskatīt par klienta uzņēmējdarbības veikšanas pamata valsti. Ja aizdevums ir izsniegts citas valsts rezidentam pret ķīlu, un šī ķīla fiziski atrodas citā valstī nekā juridiskās personas rezidences valsts, tad valsts risks tiek pārņemts uz valsti, kur aizdevuma ķīla faktiski atrodas.

Kapitāla pietiekamība

Kapitāla pietiekamība atspoguļo tos Bankas kapitāla resursus, kas nepieciešami, lai nodrošinātos pret riskiem, kas saistīti ar aktīviem un ārpusbilances posteņiem.

Bankā tika izstrādāta Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa politika, kuras mērķis ir nodrošināt, lai Bankas pašu kapitāla apmērs, elementi un to īpatsvars ir pietiekams Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemītošo būtisko risku segšanai.

Riskiem, kuriem ir noteiktas regulējošas minimālās kapitāla prasības saskaņā ar Minimālo kapitāla prasību aprēķināšanas noteikumiem kapitāla prasība tiek aprēķināta izmantojot sekojošas pieejas vai metodes:

- kredītriska kapitāla prasības tiek aprēķinātas saskaņā ar standartizēto pieeju,
- kredītriska mazināšanai tiek izmantota finanšu nodrošinājuma vienkāršā metode;
- ārvalstu valūtas riska kapitāla prasības, parāda vērtspapīru un kapitāla vērtspapīru pozīcijas riska, norēķinu riska kapitāla prasības aprēķinām banka piemēro standartizēto pieeju,
- parāda vērtspapīru vispārēja riska kapitāla prasību nosaka, lietojot termiņa metodi;
- operacionālā riska minimālā kapitāla prasība tiek aprēķināta saskaņā ar pamatrādītāja pieeju.

Darījumu riska pakāpes noteikšanai minimālo kapitāla prasību aprēķināšanai Banka izmanto FKTK atzītu ĀKNI (reitingu aģentūras) novērtējumus/reitingus. Katrai riska darījumu kategorijai, kurā tiek iedalīti Bankas riska darījumi, tiek nominētas ĀKNI. Ja Bankai nav darījumu, kas ietilpst kādā no riska darījumu kategorijām, tad šai kategorijai ĀKNI tiek nominētas tad, kad parādās šo kategoriju faktiskais riska darījums/i.

Risku darījumu kategorijām tiek nominēti šādas ĀKNI:

<i>Riska darījumu kategorija</i>	<i>Nominēta/i ĀKNI</i>
Prasības pret centrālajām valdībām un centrālajām bankām (CV un CB)	Moody's Investors Service
Prasības pret iestādēm, izņemot tādas, kurām pieejams īstermiņa reitings	FitchRatings; Standard&Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service.
Prasības pret komercsabiedrībām, izņemot tādas, kurām pieejams īstermiņa reitings	FitchRatings; Standard&Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Kavētie riska darījumi	FitchRatings; Standard&Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Prasības pret iestādēm un komercsabiedrības ar īstermiņa reitingiem	Moody's Investors Service
Citas prasības	FitchRatings; Standard&Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service

Banka izvērtē, vai minimālo kapitāla prasību ievērošana nodrošina, ka Bankas kapitāls ir pietiekams visu augstāk minētiem riskiem saistīto iespējamo zaudējumu segšanai.

Citi būtiskie Bankas riski, kuriem nav noteiktas regulējošas minimālās kapitāla prasības, bet kuriem Banka novērtē nepieciešamību aprēķināt kapitāla prasību ir sekojoši:

- procentu likmju risks;
- likviditātes risks;
- koncentrācijas risks;
- noziedīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks;
- pārējie riski (t.sk. darbības atbilstības risks, stratēģijas risks, reputācijas risks).

Papildus risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai Banka nosaka kapitāla rezervi, lai nodrošinātu, ka Bankas kapitāls ir pietiekams iespējamu nelabvēlīgu notikumu iestāšanās gadījumā, kā arī lai nodrošinātu, ka Bankas kapitāls ir pietiekams visa ekonomiskā cikla laikā, t.i., ekonomikas augšupejas periodā Banka izveido kapitāla rezervi zaudējumu segšanai, kas var rasties ekonomikas lejupslīdes periodā. Kapitāla rezervi Banka nosaka vismaz 10 procentu apmērā no minimālo regulējošo kapitāla prasību kopsummas.

Pietiekama kopējā nepieciešamā kapitāla apmēra nodrošināšanas metodes:

- kapitāla pietiekamības normatīva izpilde;
- kapitāla pietiekamības normatīva izpildes analīze;
- kapitāla pietiekamības mērķu līmeņa uzturēšana;
- Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemītošo būtisko risku segšanai nepieciešamā kopējā kapitāla apmēra noteikšana un plānošana;
- visu būtisko risku novērtēšana un analīze;
- stresa testu scenāriju izstrāde, stresa testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- kapitāla krīzes pārvarēšanas plāna izstrādāšana.

Atbilstoši FKTK prasībām aprēķinātais Bankas kapitāla pietiekamības rādītājs 2013.gada 31. decembrī bija 21.64%, kas pārsniedz FKTK 2007.gadā noteikto minimumu, ka pašu kapitāla attiecībai pret riska svērtajiem aktīviem un ārpusbilances posteņiem, pamatojoties uz FKTK izdotajiem aprēķināšanas noteikumiem, jābūt vismaz 8%. Atbilstoši FKTK prasībām Bankai līdz 2014. gada septembrim tika noteikta individuālā kapitāla prasība 13.9%.

Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums uz 31.12.2013

Risku segšanai nepieciešamais kapitāls tūkst.LVL

	Minimālās regulējošās kapitāla prasības	Bankas novērtējums par nepieciešamā kapitāla apmēru
Kredītrisks	10 359	10 359
Tirgus riski, t.sk.	999	997
Valūtas risks	124	124
Tirgojamie parāda instrumenti, akcijas	875	875
Operacionālais risks	1070	1070
Citi būtiskie Bankas riski, kuriem nav noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības		5 957
Kapitāla rezerve		1 242
Kopā	12 427	22 465*

*Ņemot vērā FKTK individuālās kapitāla un II.pilāra prasības

Bankas rīcībā esošā kapitāla apmērs tūkst.LVL

Pašu kapitāls	Bankas kapitāla definīcija
33 614	33 614
Kapitāla iztrūkums/pārpalikums saskaņā ar bankas novērtējumu	11 149

Sekojošā tabulā var redzēt riska darījumu kategoriju vērtības pirms un pēc kredītriska mazināšanas, kā arī riska darījumu kopsummu, kas sēgta ar piemēroto nodrošinājumu (tūkst.LVL) :

Kredītrisks: riska darījumu kategorijas	Riska darījumu pirms kredītriska mazināšanas piemērošanas	Nodrošinājums (vienkaršā metode)	Riska darījumu pēc kredītriska mazināšanas piemērošanas	Riska darījumu riska svērtā vērtība
Prasības pret centrālajām valdībām vai centrālajām bankām	22 291	0	22 291	0
0% riska pakāpe	22 291	0	22 291	0
Prasības pret iestādēm	223 487	11 921	211 566	76 251
20% riska pakāpe	169 135	0	169 135	33 820
100% riska pakāpe	54 352	11 921	42 431	42 431
Prasības pret komercsabiedrībām	47 045	23 024	61 863	42 955
0% riska pakāpe	0	18 846	18 846	0
20% riska pakāpe	2	75	77	15
100% riska pakāpe	47 043	4 103	42 940	42 940
150% riska pakāpe	0	0	0	0
Kavētie riska darījumi	5 868	0	5 868	7 406
100% riska pakāpe	2 793	0	2 793	2 793
150% riska pakāpe	3 075	0	3 075	4 613
Citas prasības	5 828	0	5 828	2 866
0% riska pakāpe	1 289	0	1 289	0
20% riska pakāpe	2 091	0	2 091	418
100% riska pakāpe	2448	0	2448	2448
Kopā	304 519	34 945	307 416	129 478

Neto riska darījumu vidējais apjoms pārskata periodā ar iedalījumu dažādās riska darījumu kategorijās pēc kredītriska mazināšanas piemērošanas (tūkst. LVL):

Kredītrisks: riska darījumu kategorijas	Riska darījumu apjoms 2013.gadā	Riska darījumu apjoms 2012.gadā	Vidējais apjoms 2012.gadā
Prasības pret centrālajām valdībām vai centrālajām bankām	22 291	43 886	33 089
0% riska pakāpe	22 291	43 886	33 089
Prasības pret iestādēm	223 487	146 961	185 224
20% riska pakāpe	169 135	133 153	151 144
100% riska pakāpe	54 352	13 808	34 080

Prasības pret komercsabiedrībām	47 045	149 831	98 438
0% riska pakāpe	0	71 080	35 540
20% riska pakāpe	2	35	19
100% riska pakāpe	47 043	75 302	61 173
150% riska pakāpe	0	2 412	1 206
Kavētie riska darījumi	5 868	5 676	5 772
100% riska pakāpe	2 793	3 878	3 336
150% riska pakāpe	3 075	1 798	2 437
Citas prasības	5 828	5 758	5 793
0% riska pakāpe	1 289	1 394	1 342
20% riska pakāpe	2 091	3 429	2 760
100% riska pakāpe	2448	935	1 692
Kopā	304 519	352 111	328 315

Atalgojumu politika

Saskaņā ar FKTK noteikumu Nr. 61 „Informācijas atklāšanas un iestādes pārredzamības normatīvie noteikumi” 28. punkta prasībām un ievērojot fizisko personu datu aizsardzības principus AS „Reģionālā investīciju banka” atklāj informāciju par atalgojuma politiku 2013. gadā.

Bankas Atalgojuma politikas mērķis ir noteikt atalgojuma pamatprincipus atbilstoši Bankas attīstības stratēģijai, Bankas darbības specifikai un riska profilam.

Politika veidota tā, lai:

- neveicinātu risku uzņemšanos virs Bankas risku stratēģijā noteiktā līmeņa;
- neierobežotu Bankas spēju stiprināt savu kapitālu;
- atbilstu ētikas standartiem, ilgtermiņa interesēm, kā arī veicinātu piesardzīgu un efektīvu risku pārvaldīšanu;
- nebūtu pretrunā ar klientu vai ieguldītāju interešu aizsardzības principiem.

Atalgojuma politikas galvenie pamatprincipi:

- būt vienkāršai un darbiniekiem skaidri saprotamai;
- stiprināt darbinieku uzticamību un veidotu saliedētu komandu;
- piesaistīt un noturēt labākos darbiniekus;
- motivēt darbiniekus un veicināt viņu profesionālo attīstību.

Politika ir izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas Darba likumu, FKTK saistošajiem noteikumiem un citiem LR tiesību aktiem un attiecas uz katru Bankas darbinieku neatkarīgi no ieņemamā amata vai darba pienākumiem.

Bankas Padome nosaka un apstiprina Atalgojuma politikas pamatprincipus, atbild par Politikas ieviešanu un tās ievērošanas uzraudzību, nosaka atalgojumu Valdes locekļiem, Iekšējā audita daļas vadītājam un amatiem, kuru atalgojums ir vienāds vai lielāks par Valdes locekļu amatu saimes zemākā atalgojuma līmeņa skalu.

Bankas Valde ir atbildīga par Atalgojuma politikas pamatprincipu ievērošanu, kā arī par atbilstošu iekšējo normatīvo dokumentu izstrādi un apstiprināšanu, ņemot vērā, ka iekšējās kontroles funkciju nodrošinošo amatu Atalgojumu nosaka neatkarīgi no sasniegtajiem darbības rezultātiem iekšējās kontroles funkciju kontrolētajās darbības jomās.

Bankā pastāvošajā atalgojuma struktūrā 2013. gadā tika paredzēta tikai nemainīgā atalgojuma daļa jeb pamatalga, kura atbilst darbinieka ieņemamajam amatam un kvalifikācijas līmenim.

2013. gadā darba attiecības tika pārtrauktas ar 16 darbiniekiem, kur lielākās piešķirtās atlīdzības apmērs par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu sastādīja 7200 LVL.

Esošajiem darbiniekiem, balstoties uz Bankas atalgojuma politiku 2013. gadam, netika izmaksāta atalgojuma mainīgā daļa.

AS „Reģionālā investīciju banka” apkopotā informācija par amatpersonu atalgojumu sadalījumā pa amatu saimēm un struktūras elementiem 2013. gadā tūkst. LVL

	Atalgojuma saņēmēju skaits	Piešķirtā atalgojuma nemainīgā daļa tūkst. LVL	Piešķirtā atalgojuma mainīgā daļa		Neizmaksātās atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas apmērs	
			Īstermiņa monetārā atalgojuma mainīgā daļa	Īlgtermiņa nemonetārā atalgojuma mainīgā daļa	Nauda	Akcijas, citi veidi
Valdes un Padomes locekļi	8	213	0	0	0	0
Risku profilu ietekmējošie darbinieki	4	118	0	0	0	0
Amati, kuri iestādē veic iekšējās kontroles f-jas	2	42	0	0	0	0
Pārējie darbinieki	116	1617	0	0	0	0
Kopā	130	1990	0	0	0	0

Ieguldījumu pakalpojumi	3	58	0	0	0	0
Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana	15	309	0	0	0	0
Pārējie darbības veidi	112	1623	0	0	0	0
Kopā	130	1990	0	0	0	0